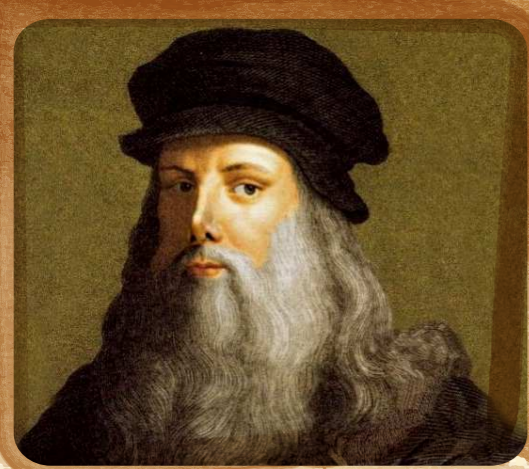


นักปราชญ์ ศิลปิน ผู้เชื่อสิ่งเร้นลับ และนักวิทยาศาสตร์ ทั้งจากซีกโลกตะวันออกและซีกโลกตะวันตก ต่างถกเถียงเรื่อง **“ธรรมชาติของสี”** กันมาหลายพันปี แต่ทุกคนก็มีมุมมองที่แตกต่างกัน และแต่ละมุมมองก็ล้วนน่าสนใจ



# ธรรมชาติของสี และความเชื่อของคนสองซีกโลก

**ในโลกตะวันออก** เป็นเวลากว่าพันปีแล้ว ที่โหราจารย์ในอินเดียได้สืบทอดคำสอนที่ว่า **แสงสีขาวของดวงอาทิตย์ประกอบด้วยสีทุกสี ดวงอาทิตย์ถือเป็นสุริยเทพเป็นที่มาของชีวิตเพียงหนึ่งเดียว และเป็นเจ้าแห่งดวงดาวอื่น ๆ อีก 8 องค์** แต่ละองค์ต่างแปลงสีอันบริสุทธิ์มายังพื้นโลก ซึ่งมีผลกระทบต่อโชคชะตาของสิ่งมีชีวิตทุกประเภท สีต่าง ๆ เหล่านี้มีความสัมพันธ์กับอัญมณี 9 ชนิด ได้แก่ ไพฑูรย์ (เพชรตาแมว) โกเมน บุษราคัม นิล เพทาย มุกดา มรกต เพชร และทับทิม



**ในโลกตะวันตก** ความเชื่อดั้งเดิมของอริสโตเติลที่ว่า **สีทุกสีได้มาจากการผสมสีดำและสีขาวเข้าด้วยกัน** เป็นความเชื่อที่ยอมรับกันมายาวนาน แม้แต่ ลีโอนาร์โด ดา วินชี (Leonardo Da Vinci) ศิลปินเอกในยุคหนึ่ง ก็ยังตัดสินปัญหานี้ไม่ได้ และได้ให้ข้อเสนอว่า **มีแม่สีอยู่ 6 หรือ 8 สี**

## บ่อเกิดทัศนศาสตร์ยุคใหม่

**“เมื่อต้นปี ค.ศ. 1666 (พ.ศ. 2209) ข้าพเจ้าได้ซื้อปริซึมแก้วทรงสามเหลี่ยมมาแท่งหนึ่ง เพื่อใช้ทดลองปรากฏการณ์ของสี”** คือข้อความที่ เซอร์ ไอแซค นิวตัน (Sir Isac Newton) นักวิทยาศาสตร์ชาวอังกฤษ ได้ทำการบันทึกไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2215 (ค.ศ. 1672) ขณะเปิดเผย **“ทฤษฎีใหม่เกี่ยวกับแสงและสี”** ต่อหน้าสาธารณชนเป็นครั้งแรก โดยใช้ปริซึมแยกสีจากลำแสงของดวงอาทิตย์ เพื่อพิสูจน์ว่าแสงสีขาวประกอบด้วยสี 7 สี ที่มองเห็นได้ในสเปกตรัม และอาจรวมกลับเข้าไปเป็นแสงสีขาวได้ตามเดิม แนวคิดนี้เป็นบ่อเกิดของทัศนศาสตร์ (Optics) ยุคใหม่ในกาลต่อมา



เรียบเรียงข้อมูลจาก

• “มหัศจรรย์โลกหลากสี”, เรื่องและภาพโดย แครี ไวลินสกี หนังสือ National Geographic ฉบับภาษาไทย เดือนมิถุนายน 2546

นิทรรศการ **“สี...สรรค์สร้างโลก”**  
58-07 / No. 02



ผลิตโดย  
โครงการกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ  
สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (TK park) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)